

Handläggare
Karin Johansson
Telefon: 0850801449

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2020-03-26

Objekt- och anhöriganställningar inom ledsagar- och avlösarservice

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2019/1280

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Socialnämnden har, på uppdrag av kommunfullmäktige, utarbetat ett förslag till modell för att begränsa möjligheterna att ha anhöriga anställda inom ledsagar- och avlösarservice. Modellen syftar till att kvalitetssäkra insatserna ledsagning och avlösning och skapa bättre förutsättningar för att insatserna utförs på ett rättssäkert sätt. Brukarperspektivet beaktas genom att den enskildes synpunkter tydligare tas tillvara och krav på kompetens säkerställer att syftet med insatsen uppnås. Socialnämnden föreslår att anställning av anhörig endast ska godkännas om synnerliga skäl föreligger. Förvaltningen ställer sig positiv till den föreslagna modellen att begränsa anhöriganställningar inom ledsagar- och avlösarservice.

Bakgrund

I stadens budget för 2017 fick socialnämnden i uppdrag att utreda objekt- och anhöriganställningar inom ledsagar- och avlösarservice inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. I utredningen konstaterades flera brister gällande insyn, dokumentation och uppföljning av ärenden där anhöriga var anställda jämfört med övriga ärenden. Vidare konstaterades att möjligheten att framföra klagomål var begränsad och arbetsmetoderna var otydliga.

Utifrån resultatet av utredningen gav socialnämnden förvaltningen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna ta fram en modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhörig- och objektanställningar, speciellt anhöriga som anställda, inom ledsagarservice/ ledsagning samt avlösarservice/avlösning.

Socialnämnden har 2019-08-20 beslutat att godkänna en modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhöriga anställda inom

ledsagar- och avlösarservice och överlämnat ärendet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget om en ny modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhöriga som anställda till bland annat samtliga stadsdelsnämnder. Stadsledningskontoret har begärt yttrande till 2020-02-14. Förvaltningen har begärt förlängd handläggningstid och ett kontorsutlåtande kommer att skickas till stadsledningskontoret innan ärendet behandlas på stadsdelsnämnden 2020-03-26.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Funktionshinderrådet har möjlighet att behandla ärendet 2020-03-19.

Ärendet

Socialförvaltningen har utrett uppdraget tillsammans med en arbetsgrupp bestående av biträdande enhetschefer inom området funktionsnedsättning från stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Spånga-Tensta och Bromma. Samverkan har även skett tillsammans med advokat från stadens juridiska avdelning och funktionshinderombudsmannen.

Anhöriganställning

I arbetet har definitionen av anhöriganställning hämtats från den utredning som tidigare gjorts av äldreförvaltningen när det gäller anhörig- och objektanställning inom hemtjänsten.

Följande definition av anhöriganställning har använts;

- Anhöriganställning innebär att brukarens föräldrar, barn eller andra släktingar anställs för att utföra insatser för den enskilde. Det är inte nödvändigt att de båda delar hushåll.

Den föreslagna modellen syftar till att kvalitetssäkra insatserna ledsagning/ avlösning och ge förutsättningar för att insatserna utförs på ett rättssäkert sätt. Brukarperspektivet beaktas genom att den enskildes synpunkter tydligare tas till vara och krav på kompetens i utförandet säkerställer att syftet med insatsen uppnås.

Den föreslagna modellen innebär att anhöriga endast får anställas om synnerliga skäl föreligger, vilket definieras på följande sätt;

- att det krävs ingående kunskaper om den enskilde för att kunna utföra stödet på ett tryggt och säkert sätt.

- att det finns ett medicinskt intyg som styrker att den enskilde har svårigheter att ta in ny personal.

Den föreslagna modellen tydliggör i vilka situationer som ansökningar och anställningar av anhöriga kan beviljas och hur ansökningarna ska handläggas. Socialnämnden föreslår att stadens riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning justeras utifrån de förändringar som föreslås i modellen.

Objektanställning

Definitionen av objektanställning har hämtats från utredningen som gjorts av äldreförvaltningen när det gäller anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten. Vissa justeringar har gjorts för att passa aktuell insats och följande definition har använts;

- Objektanställningar innebär att en person är anställd för att utföra insatser hos enbart en brukare, och inte åt några andra brukare.

Socialnämnden föreslår inga begränsningar när det gäller objektanställningar, det vill säga vid de situationer då den enskilde inte är anhörig.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget att begränsa möjligheterna till anhänganställningar. Den föreslagna modellen innebär bättre möjligheter till uppföljning av insatser och ökad insyn hos de personer som idag får sina behov tillgodosedda genom anhänganställning. Den nya modellen ger också bättre förutsättningar för ökad självständighet för den enskilde och minskat beroende av anhöriga.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

1. Objekt- och anhörganställningar inom ledsagar- och avlösarservice. En modell för att begränsa möjligheterna till att ha anhöriga anställda. Socialnämnden dnr 3.1.1-192/2019.
2. Objekt- och anhörganställningar inom ledsagarservice och avlösarservice. En utredning inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2020-03-06
Ingrid Brännström, avdelningschef	2020-03-05